

Stappen bij 'weglopen van een leerling': Hoe om te gaan met leerlingen die weglopen

Scholen, schoolleiders en leerkrachten worden soms geconfronteerd met leerlingen die weglopen. Het gebeurt soms dat leerlingen weglopen door een incident in de klas, vaker nog is de aanleiding een gebeurtenis buiten op het speelplein of dakterras. Incidenteel is er geen direct aanwijsbare aanleiding zoals een situatie waarbij een (jonge) leerling 'aan de wandel' gaat. Leerlingen moeten altijd weten waar ze terecht kunnen als ze zich onveilig zouden voelen. Weglopen mag dan ook nooit een concurrerend alternatief zijn. Weglopen veroorzaakt bij direct betrokkenen vaak een grote mate van consternatie. Dat is begrijpelijk vanwege de impact die het weglopen kan hebben.

Moedwillig weglopen

Het moedwillig weglopen van leerlingen kan niet worden geaccepteerd, noch worden gedoogd. Ouders en school moeten hun uiterste best doen dergelijk gedrag te voorkomen en te ontmoedigen. De school kan veel bieden aan veiligheid maar kan niets garanderen als leerlingen zich onttrekken aan dat toezicht. Uiteraard wordt altijd met de leerling gezocht naar de oorzaak van het wegloopgedrag. Leerlingen die hun wegloopgedrag blijven herhalen kunnen in aanmerking komen voor passende maatregelen. De school moet zijn verantwoordelijkheid kunnen nemen en dient daarbij te worden ondersteund door de ouders. Regel is: al ben je nog zo boos, je blijft op het terrein van de school!

Jonge leerling aan de wandel

Incidenteel is er geen direct aanwijsbare aanleiding zoals een situatie waarbij een (jonge) leerling 'aan de wandel' gaat. Niet vanuit boosheid maar vanuit nieuwsgierigheid en onbevangingheid. In deze situatie is het belangrijk dat leerkrachten en leerlingen hierover een nagesprek hebben waarbij besproken wordt hoe dit zo heeft kunnen komen en wat (veiligheids)gevolgen hadden kunnen zijn. Ouders hebben thuis een soortgelijk gesprek.

Afspraken met leerlingen

Uit kwalitatief onderzoek blijkt dat duidelijke afspraken maken met leerlingen over wegloopgedrag goed mogelijk is en heel vaak leidt tot het gewenste gedrag. Absolute voorwaarde is wel dat het leerling het alternatief als duidelijk beter inschat /ervaart dan weglopen. Om dit te bewerkstelligen moet het de leerlingen duidelijk zijn dat ze altijd op het terrein van de school moeten blijven. Daarnaast is het belangrijk dat de leerlingen zich ervan vergewissen waar hun juf of meester is. Zij moeten hem of haar in de gaten houden teneinde hun veiligheid te vergroten. Als je wegloopt zorg je ervoor dat de juf of meester niet voor je kan zorgen. Ook verstopten is een vorm van onttrekken aan toezicht. Tegelijkertijd is het de taak van de leerkracht (en de overblijfkraft), om het zicht op alle leerlingen te houden.

Vertrouwenspersoon voor leerlingen

Daarnaast moet duidelijk worden gemaakt dat leerlingen, als ze problemen hebben met andere leerlingen, de leerkracht, de overblijfskracht of anderszins, terecht kunnen bij de interne contact/vertrouwenspersoon voor leerlingen. Deze is vermeld in het pestprotocol en bekend bij de leerlingen. Indien een leerling desondanks is weggelopen, dan dienen de leerkrachten als volgt te handelen.

Stappen bij weglopen

Leerlingen van 4 tot 8 jaar (OB/MB)

Stap 1: De leerkracht gaat op zoek naar de leerling in de nabije omgeving;

Stap 2: De leerkracht informeert (via een collega) de directie (of vervanger van) om welk(e) leerling(en) het gaat en geeft het woonadres en telefoonnummer van de leerling door. Wat is de afstand school – thuis / welke wegen passeert de leerling;

Stap 3: De leerkracht blijft bij de eigen groep of draagt toezicht over aan een beschikbare collega;

Stap 4: Nadat de school van boven tot onder is gecontroleerd en niet zijn gevonden worden ouders direct gebeld door leerkracht/directie (maximaal 5 minuten);

Stap 5: Indien de leerling niet naar huis is gelopen volgt stap 6.

Stap 6: De directie (of vervanger van) informeert de politie (0900 – 8844).

Stap 7: Na overleg met de directie (of vervanger van) wordt bepaald wie er eventueel achter de wegloper(s) aan gaat.

Als de leerling terug is:

Stap 8: Zodra de leerling(eren) weer terecht is vindt er een gesprek plaats op school met de leerkrachten van de leerling(en). Zo mogelijk ook met de ouders en directie. Leerkracht neemt de beslissing over eventuele vervolgmaatregelen.

Stap 9: De leerkracht maakt een verslag voor het leerling-dossier.

Leerlingen van 8 tot 12 jaar (BB)

Stap 1 De leerkracht gaat niet zelf achter het leerling aan. Kijkt wel waar de leerling naar toe gaat;

Stap 2: De leerkracht informeert (via een collega) de directie (of vervanger van) om welk(e) leerling(en) het gaat en geeft het woonadres en telefoonnummer van de leerling door. Wat is de afstand school – thuis / welke wegen passeert de leerling;

Stap 3 De leerkracht blijft bij de eigen groep of draag toezicht over aan een beschikbare collega. De groep wordt niet alleen gelaten;

Stap 4 De leerkracht en/of directie (of vervanger van) brengt ouders/verzorgers op de hoogte;

Stap 5: Indien de leerling niet naar huis is gelopen volgt stap 6.

Stap 6: De directie (of vervanger van) informeert de politie (0900 – 8844).

Als de leerling terug is:

Stap 7: Zodra de leerling(eren) weer terecht is vindt er een gesprek plaats op school met de leerkrachten van de leerling(en). Zo mogelijk ook met de ouders en directie. Leerkracht neemt de beslissing over eventuele vervolgmaatregelen.

Stap 8: De leerkracht maakt een verslag voor het leerling-dossier.